

Na temelju članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), a u svezi sa člankom 54. stavak (3) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 50/08, 35/09 i 75/09), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 5. sjednici, održanoj 18. travnja 2012. godine, donijelo je

**ODLUKU
O USVAJANJU POLITIKE PLAĆA I NAKNADA U INSTITUCIJAMA BOSNE I
HERCEGOVINE ZA RAZDOBLJE 2011-2014. GODINE**

Članak 1.

(Predmet Odluke)

- (1) Ovom Odlukom usvaja se Politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine za razdoblje 2011- 2014. godine.
- (2) Politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine za razdoblje 2011-2014. godine je sastavni dio ove Odluke.

Članak 2.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 49/12
18. travnja 2012. godine
Sarajevo

**Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Vjekoslav Bevanda**

**POLITIKA
PLAĆA I NAKNADA U INSTITUCIJAMA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA RAZDOBLJE 2011 – 2014. GODINE**

Politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine za razdoblje 2011-2014. godine se formulira kroz tri osnovne dimenzije:

- normativno-zakonsko uređenje,
- osnovne principe, kriterije i odnose u vrednovanju i
- fiskalnu odgovornost.

I – Normativno-zakonsko uređenje Politike plaća i naknada

Donošenjem Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, koji je stupio na snagu 01.07.2008. godine, stvoren je normativni osnov za formuliranje jedinstvene politike plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine. Uz ranije uspostavljenu jedinstvenu bazu zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine, te uvedeni sustav centraliziranog obračuna i isplate plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine, putem Ministarstva financija i trezora, stvoreni su i tehnički preduvjeti za operacionalizaciju i punu primjenu jedinstvene politike plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine.

Jedinstvenim normativnim uređenjem stvorene su pravne pretpostavke za stavljanje van snage brojnih pojedinačnih akata u institucijama Bosne i Hercegovine, koje su omogućavale vođenje različitih politika plaća i naknada na razini institucija Bosne i Hercegovine.

U cilju formuliranja i sprovođenja jedinstvene politike plaća i naknada na razini institucija Bosne i Hercegovine potrebno je harmonizirati odredbe Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine i Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine sa odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine čvrsto je opredijeljeno za jedinstvenu politiku plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine, pored ostalog i kroz dalju operacionalizaciju primjene Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine. Podzakonski akti, koji su doneseni na temelju odredbi predmetnog zakona, značajna su potvrda takvog opredjeljenja.

Neophodno je u što kraćem roku usaglasiti sve preostale propise koji su izravno ili neizravno regulirali problematiku plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine, uključujući i propise donesene uz potporu relevantnih međunarodnih institucija za izmjenu ili specifično tretiranje pojedinih institucija Bosne i Hercegovine.

II – Osnovni principi i kriteriji Politike plaća i naknada

Politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine se temelji na principima i kriterijima utvrđenim odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, uz istovremeno uvažavanje ekonomskog stanja i trendova u zemlji i okruženju:

- Jedan od temeljnih principa na kome treba bazirati vođenje politike plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine jeste princip realnosti, koji podrazumijeva uvažavanje stanja i očekivanih kretanja ekonomskih pokazatelja i ekonomskih performansi Bosne i Hercegovine. Dužnička kriza i ekonomska stagnacija zemalja Europske unije, ali i zemalja u bližem okruženju, potvrđuje nužnost principa realnosti kao univerzalnog i dugoročnog postulata politike plaća i naknada.

- Uvažavati primanja u entitetskim organima uprave, te ostalim institucijama u javnom sektoru, kao jednu od determinanti pri definiranju relativnih odnosa primanja zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući jedinstvenom zakonskom uređenju (Zakon o plaćama i

naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine), politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine može biti paradigma za ostale razine vlasti u Bosni i Hercegovini pri zakonskom uređenju plaća i naknada. Time će politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine najizraavnije doprinijeti harmoniziranju zakonskog uređenja prakse u ovoj oblasti.

- Dosljedno primjenjivati princip utvrđen odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine "Ista plaća za isti ili sličan posao". Operacionalizaciju navedenog principa temeljiti na dosljednoj primjeni odredbi Metodologije za razvrstavanje radnih mjesta srednje stručne spreme u platne razrede utvrđene Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, a što će omogućiti transparentno i objektivno dodjeljivanje platnih razreda radnim mjestima srednje stručne spreme na kojima se obavljaju isti ili slični poslovi.

- Implementacija principa nagrađivanja prema rezultatima rada, kroz dosljednu primjenu odredbi Metodologije za raspoređivanje zaposlenog unutar platnog razreda. Kroz unaprijed definirane kriterije omogućiti napredovanje zaposlenog unutar platnog razreda (prelazak u viši unutarnji platni razred, ali i raspoređivanje u niži unutarnji platni razred), u zavisnosti od rezultata rada na dosadašnjem konkretnom radnom mjestu. Dinamiku primjene unutarnjih platnih razreda prilagoditi realnim fiskalnim mogućnostima zemlje.

- Dosljedno primjenjivati princip transparentnosti, kroz obvezu da pripadajuća osnovna plaća za svako radno mjesto u institucijama Bosne i Hercegovine mora biti objavljena u "Službenom glasniku BiH", ali i kroz mogućnost da svaki zaposleni i potencijalni zaposleni ima uvid u uvjete i procedure za sopstveno napredovanje kao i uvid u vrstu i visinu mogućih naknada zaposlenom na konkretnom radnom mjestu.

- U ostvarivanju dugoročnog opredjeljenja Vijeća ministara za prelazak sa principa neto plaća na princip bruto plaća, u naznačenom razdoblju će se striktno primjenjivati zakonske odredbe koje reguliraju pitanje preračuna neto plaće u bruto plaću, te obračuna i uplate poreza i dopinosa na sva primanja zaposlenih, prema mjestu njihovog prebivališta. Neophodno je kreirati i testirati rješenja kojima se omogućava prelazak sa principa neto plaće na princip bruto plaće, s tim da je takvo rješenje moguće primijeniti tek nakon sprovedene harmonizacije entitetskih propisa koji reguliraju pitanje obračuna i uplate poreza i doprinosa na plaće zaposlenih.

- Podsticati obrazovanje i usavršavanje kadrova i njihovo angažiranje u institucijama Bosne i Hercegovine uz primjenu mehanizma povrata uloženi sredstava u slučajevima eventualnog odlaska takvih kadrova iz institucija Bosne i Hercegovine.

- Obezbijediti neophodne pravne pretpostavke za stvaranje efikasnijeg sustava nadzora nad primjenom odredaba Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, u čemu ključnu ulogu mora imati Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine.

- Sukladno principu fiskalne odgovornosti, isključivo ovlaštenje za utvrđivanje osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine mora imati Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, s tim da se odredbama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama

Bosne i Hercegovine precizira minimalna osnovica za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine.

- Koristiti stimulatívni sustav nagrađivanja zaposlenog u instituciji Bosne i Hercegovine koji ostvaruje izvanredne rezultate rada. Sustav nagrađivanja temeljiti na kriterijima utvrđenim Odlukom o okvirnim kriterijima za dodjelu novčane nagrade zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine i dosljednom primjenom odredbi iste.
- Zadržati zakonski uspostavljene relativne odnose između najviše i najniže plaće u sustavu plata i naknada kao i odnose između rukovodnih pozicija i ostalih zaposlenih.
- Obračun i isplatu plaća i naknada zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine vršiti korištenjem sustava centraliziranog obračuna i isplate plaća, uz dalje poboljšanje tehničkih, informacionih i drugih elemenata za jedinstveno upravljanje ovim procesom.
- Zadržati relativne odnose plaća i naknada izabраниh i imenovanih lica, utvrđene Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine.
- Zadržati relativne odnose plata zaposlenih u sudskoj, zakonodavnoj i izvršnoj vlasti na razini Bosne i Hercegovine.

III – Politika plaća i naknada i fiskalna odgovornost

Politiku plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine voditi uz maksimalno uvažavanje principa fiskalne odgovornosti koji podrazumijeva da će Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, prilikom utvrđivanja osnovice za obračun plaće zaposlenim u institucijama Bosne i Hercegovine, voditi računa o fiskalnoj održivosti, a s ciljem stvaranja uvjeta za nesmetano funkcioniranje institucija Bosne i Hercegovine.

Politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine će maksimalno uvažavati kretanja vrijednosti osnovnih makroekonomskih agregata.

S obzirom da se plaće i naknade zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine, shodno odredbama članka 4. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, obezbjeđuju isključivo iz Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, to je i politika plaća i naknada, u kvantitativnim okvirima, dominantno determinirana godišnjim proračunima u naznačenom razdoblju.

Politika plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine će, u najvećoj mogućoj mjeri, biti vezana za fiskalnu strategiju u naznačenom razdoblju, a koja, pored ostalog obuhvata:

- svođenje javnih rashoda u realne okvire;
- smanjenje učešća konsolidiranih javnih rashoda u bruto društvenom proizvodu;
- analizu primanja zaposlenih u javnom sektoru na svim razinama vlasti u Bosni i Hercegovini, u svrhu sprječavanja "utrkiivanja" u povećanju primanja zaposlenih između različitih razina vlasti u Bosni i Hercegovini;

- nastavak sprovođenja ušteda dogovorenih u okviru stand-by aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom, zaustavljanjem rasta plaća i naknada, te provođenjem potrebnih prilagođavanja uključujući i privremeno smanjenje osnovice za obračun plaća i smanjenje visine naknada u razdoblju 2012-2013. godina;
- moguće povećanje osnovice za obračun plaća nakon 2013. godine temeljit će se na podacima o godišnjim stopama inflacije u Bosni i Hercegovini;
- smanjiti učešće ukupnih javnih izdataka u BDP-u. S obzirom da je učešće izdataka za plaće i naknade zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine u ukupnim rashodima proračuna preko 2/3 to je smanjenje ukupne javne potrošnje moguće postići ograničenjem da godišnji rast prosječnih plaća i naknada u institucijama BiH za razdoblje 2011. – 2014. godina može iznositi maksimalno 50% od stope rasta bruto društvenog proizvoda u istom razdoblju;
- moguće godišnje stope rasta prosječnih plaća i naknada u institucijama Bosne i Hercegovine utvrđivat će se u procedurama usvajanja Dokumenta okvirnog proračuna i godišnjih Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine.

Pri planiranju ukupnih godišnjih izdataka za plaće i naknade zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine uvažavat će se i:

- ograničenje broja zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine;
- zapošljavanje dijela potrebnog broja zaposlenih u pojedinim postojećim institucijama Bosne i Hercegovine;
- zapošljavanje u novim institucijama, sukladno obvezama Bosne i Hercegovine u procesu euroatlanskih integracija;